

МИНИСТЕРСТВО ЗА
ФИНАНСИИ

СЕКТОР ЗА ЦЕНТРАЛНА
ХАРМОНИЗАЦИЈА НА
СИСТЕМОТ НА ВНАТРЕШНА
ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА ВО
ЈАВНИОТ СЕКТОР

ФИНАНСИСКО
УПРАВУВАЊЕ И
КОНТРОЛА
МОДУЛ 2

прашања

СКОПЈЕ, 2026

ПРАШАЊА ПОВРЗАНИ СО ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

A) Од понудените одговори, заокружете еден точен одговор

1. Проактивниот пристап кон управувањето се карактеризира со:
 - а) раководна отчетност на сите нивоа на управување
 - б) централизирана одговорност на раководителот на субјектот
 - в) финансиски информации на општо ниво
 - г) наративно известување
2. Кој е одговорен за координирање на воспоставувањето и развојот на системот за внатрешна контрола во јавниот сектор?
 - а) Министерството за јавна администрација
 - б) Здружението на внатрешни ревизори
 - в) Централна единица за хармонизација
 - г) Владата
3. Кој е одговорен да воспостави и обезбеди услови за извршување на задачите поврзани со внатрешната ревизија, во согласност со Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор во субјектите од јавниот сектор:
 - а) Раководителот на единицата за внатрешна ревизија
 - б) Раководителот на јавниот субјект
 - в) Раководителот на единицата за финансиски прашања
 - г) Државниот / Генералниот секретар
4. Контролите ex post се нарекуваат и:
 - а) Претходни контроли
 - б) Последователни контроли
 - в) Превентивни контроли
 - г) Директивни контроли
5. Заокружете пример за ex ante контрола:
 - а) извештај за трошење на средствата/имплементација на проектот
 - б) проверки на лице место
 - в) принцип на двоен потпис
 - г) барање за ребалансирање
6. Ex ante контролите се нарекуваат и:
 - а) директивни контроли
 - б) претходни контроли
 - в) детективски контроли
 - г) последователни контроли
7. Заокружете пример за ex post контрола:
 - а) проверки на лице место
 - б) принцип на сегрегација (поделба) на должностите
 - в) систем со двоен потпис
 - г) упатства за работа
8. Карактеристиката на ex post контролите е:

- а) фокус на обезбедување законитост пред донесување финансиски одлуки, односно пред одлуката за користењето на буџетските средства
- б) фокус на обезбедување законско, наменско и навремено прибирање и користење на буџетските средства и откривање на можни грешки и неправилности
- в) фокус на превентивно управување со ризици
- г) фокус на обезбедување на законитоста и регуларноста на донесувањето деловни одлуки за време на подготовката на финансискиот план/буџет

9. Заокружете пример за ех ante контрола:

- а) извештај за трошење на средства/имплементација на проект
- б) проверки на лице место
- в) упатства за работа
- г) попис

10. Карактеристиката на ех ante контролите е:

- а) фокус на обезбедување законитост пред донесување финансиски одлуки, односно пред одлуката за користење на буџетските средства
- б) фокус на обезбедување законско, наменско и навремено прибирање и користење на буџетските средства и откривање на можни грешки и неправилности
- в) спроведување проверки на лице место
- г) контроли наменети да се провери дали плаќањата се засноваат на целосна и веродостојна документација

11. Заокружете пример за ех post контрола:

- а) принцип на сегрегација (поделба) на должностите
- б) систем со двоен потпис
- в) упатства за работа
- г) попис

12. Контролите насочени кон обезбедување законско, наменско и навремено прибирање и користење на буџетските средства и средствата од други извори, постигнување на очекуваните резултати и откривање на евентуални грешки, отстапувања и неправилности се:

- а) превентивни контроли
- б) ех post контроли
- в) претходни контроли
- г) буџетски контроли

13. Ех ante контролите при појава на неправилности:

- а) спречуваат неправилности
- б) сигнализираат неправилности
- в) коригираат неправилности
- г) отстрануваат неправилности

14. Која компонента од системот за внатрешна контрола ги обезбедува условите за ефикасно функционирање на контролите?

- а) Управување со ризик
- б) Контролни активности
- в) Контролна средина

- г) Информации и комуникација
15. Кој од долунаведените не е елемент на контролната средина како компонента на системот за внатрешна контрола?
- а) Личен и професионален интегритет и етички принципи на раководителите и вработените
 - б) Лидерство и стил на управување
 - в) Пишани правила и процедури
 - г) Управување со човечки ресурси и компетентност на вработените
16. Контролната средина како компонента на системот за внатрешна контрола не вклучува:
- а) етички вредности
 - б) лидерство и стил на управување
 - в) континуитет на работењето
 - г) мисија, визија и цели на институцијата
17. Кој од долунаведените не е елемент на контролната средина како компонента на системот за внатрешна контрола?
- а) етички вредности, интегритет и компетентност на персоналот
 - б) организациска структура, овластувања и одговорности
 - в) лидерски и раководен стил
 - г) пишани правила и процедури
18. Областа на етиката и интегритетот припаѓа на следната компонента на системот за внатрешна контрола:
- а) контролна средина
 - б) следење и проценка
 - в) информации и комуникација
 - г) контролни активности
19. Внатрешната организациска структура мора да биде усогласена со регулаторната рамка и поставена на начин што обезбедува јасна поделба на надлежностите и одговорностите за остварување на функциите и деловните цели во рамките на институцијата, а се однесува на следната компонента на внатрешните контроли:
- а) информации и комуникација
 - б) контролна средина
 - в) контролни активности
 - г) следење и проценка
20. Личниот и професионалниот интегритет на вработените е дел од која компонента на внатрешната контрола:
- а) информации и комуникација
 - б) контролна средина
 - в) контролни активности
 - г) следење и проценка
21. Јасна мисија, визија и цели се дел од следната компонента на внатрешните контроли:
- а) информации и комуникација
 - б) контролна средина
 - в) контролни активности

- г) следење и проценка
22. Управувањето со човечки ресурси и компетентност на вработените се дел од следните компоненти на внатрешните контроли:
- а) информации и комуникација
 - б) контролна средина
 - в) контролни активности
 - г) следење и проценка
23. Од колку меѓусебно поврзани компоненти се состои системот за внатрешна контрола?
- а) три компоненти
 - б) пет компоненти
 - в) четири компоненти
 - г) шест компоненти
24. Кое од следниве не е компонента на внатрешните контроли?
- а) информации и комуникација
 - б) управување со средства
 - в) контролни активности
 - г) следење и проценка
25. Компонентите на системот за внатрешна контрола не вклучуваат:
- а) управување со ризик
 - б) Државен завод за ревизија
 - в) контролна средина
 - г) контролни активности
26. Компонентите на внатрешните контроли во јавниот сектор се базираат на:
- а) Меѓународна рамка за професионални практики (IPPF)
 - б) Меѓународна рамка за внатрешна контрола (COSO)
 - в) ISO стандарди
 - г) Ревизорски стандарди на INTOSAI
27. Рамката за развој на систем за внатрешна контрола содржи разработка на пет компоненти на внатрешните контроли, кои се базираат на:
- а) Меѓународни упатства за управување со ризик
 - б) Меѓународна рамка за внатрешна контрола (COSO)
 - в) ISO стандарди
 - г) Ревизорски стандарди на INTOSAI
28. Меѓународната рамка за внатрешна контрола (COSO) е основа за:
- а) Развој на функцијата за внатрешна ревизија
 - б) Развој на систем за финансиско управување и контрола
 - в) Развој на надворешна ревизија
 - г) Развој на системот AFCOS/АФКОС
29. Корпоративното управување ги опфаќа воспоставената структура и процедурите што се спроведуваат во институциите со цел управување, насочување и следење на активностите и обезбедување информации. Која од компонентите на системот за внатрешна контрола ја исполнува дефиницијата за корпоративно управување?
- а) информации и комуникација
 - б) управување со ризик

- в) контролна средина
- г) контролни активности

30. Карактеристиките на корпоративното управување се:

- а) добра раководна практика
- б) ефикасен систем за внатрешна контрола
- в) праведно обелоденување на клучни деловни информации
- г) сите горенаведени

31. Основните принципи на корпоративното управување се:

- а) отвореност
- б) интегритет
- в) отчетност
- г) сите горенаведени

32. Со која компонента на внатрешните контроли може да се поврзе оваа препорака за внатрешна ревизија: „Препорачуваме развивање план за обука на вработените.“

- а) информации и комуникација
- б) управување со ризик
- в) контролна средина
- г) контролни активности

33. Со која компонента на внатрешните контроли може да се поврзе оваа препорака за внатрешна ревизија: „Создадете упатства за процесот на наплата на сопствени приходи“.

- а) информации и комуникација
- б) управување со ризик
- в) контролни активности
- г) контролна средина

34. Со која компонента на внатрешните контроли може да се поврзе оваа препорака за внатрешна ревизија: „Се препорачува усогласување на целите од Годишниот план за работа на организациските единици во министерството со стратешките цели од Стратешкиот план.“

- а) информации и комуникација
- б) управување со ризик
- в) контролни активности
- г) контролна средина

35. Со која компонента на внатрешните контроли може да се поврзе оваа препорака за внатрешна ревизија: „Препорачуваме соработка помеѓу Одделот за сметководство и Службата за информациски системи при воспоставување аналитички картички за нематеријалните средства.“

- а) информации и комуникација
- б) управување со ризик
- в) контролни активности
- г) контролна средина

36. Изготвувањето финансиски план, управувањето со готовина и деловните патувања претставуваат:

- а) клучни процеси

- б) контролни процеси
- в) процеси на управување
- г) помошни/придружни процеси

37. Кој од следниве процеси не спаѓа во помошен процес/хоризонтален процес, односно процес за поддршка?

- а) спроведување на јавни набавки
- б) одржување објекти и инфраструктура
- в) управување со јавни финансии во Министерството за финансии
- г) процес на регрутирање

38. Кој од следниве процеси не спаѓа во помошен процес/хоризонтален процес, односно процес за поддршка?

- а) спроведување обука во субјектот основан за оваа цел
- б) одржување објекти и инфраструктура
- в) спроведување на јавни набавки
- г) процес на регрутирање

39. Процесите за кои постои институцијата, или основните програмски активности поврзани со извршувањето на задачите доделени на институциите се:

- а) помошни/придружни процеси
- б) главни (клучни) процеси
- в) процеси на управување
- г) контролни процеси

40. Планирањето на работните активности, спроведувањето обуки за вработените во јавниот сектор или управувањето со проекти за развој на инфраструктурата претставуваат:

- а) проекти
- б) процеси
- в) контролни активности
- г) прифаќање на ризик

41. Карактеристично за процесите е:

- а) Процесите се еднократни и имаат ограничено времетраење
- б) Процесите се спроведуваат континуирано и произведуваат ист резултат
- в) Процесите се спроведуваат континуирано, имаат ограничено времетраење
- г) Процесите произведуваат посебен/уникатен резултат

42. Спроведувањето на јавни набавки, одржувањето објекти и инфраструктура, вработувањето претставува:

- а) главни (клучни) процеси
- б) контролни процеси
- в) процеси на управување
- г) помошни/придружни процеси

43. Подготовката на финансиски план, сметководствена евиденција и подготовката на финансиски извештаи претставува:

- а) главни (клучни) процеси
- б) контролни процеси
- в) процеси на управување
- г) помошни/придружни процеси

44. Обука на вработените, благајничко работење, одржување на ИТ опремата се:
- а) главни (клучни) процеси
 - б) контролни процеси
 - в) процеси на управување
 - г) помошни придружни процеси
45. Одржување/организирање обука за информатички технологии за ревизори во 10 министерства е:
- а) проект
 - б) процес
 - в) неправилност
 - г) измама
46. Изградбата на водоводен систем во општината е:
- а) процес
 - б) проект
 - в) неправилност
 - г) измама
47. Клучните процеси за финансиско управување и контрола вклучуваат, меѓу другото:
- а) сметководствени процеси
 - б) процес на извршување на буџетот
 - в) процес на планирање на буџетот
 - г) сите горенаведени
48. Заокружете го неточниот одговор. Финансиското управување и контрола ги вклучува:
- а) сите деловни процеси
 - б) само процеси од буџетскиот циклус
 - в) сите организациски единици во рамките на субјектот
 - г) сите средства и обврски на јавен субјект, вклучувајќи ги и фондовите на ЕУ и други фондови
49. Заокружете го неточниот одговор. Финансиското управување и контрола се воспоставува и развива за да се постигнат целокупните деловни цели, како што се:
- а) извршување на активностите на соодветен, етички, економичен, ефикасен и ефективен начин
 - б) усогласеност со законите, другите прописи, воспоставените политики, планови и процедури во работењето
 - в) заштита на имотот и други ресурси од загуба
 - г) иницирање одговорност за неуспешно завршување на задачи
50. Според Законот за внатрешна финансиска контрола јавниот сектор, процесот на планирање на буџетот вклучува:
- а) преземање обврски
 - б) јавни набавки
 - в) подготовка на финансиски планови
 - г) концесија
51. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, процесот на извршување на буџетот вклучува:
- а) наплата на приходи и други приливи
 - б) стратешко планирање

- в) подготовка на финансиски планови
 - г) концесија
52. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, процесот на управување со средства вклучува:
- а) наплата на приходи и други приливи
 - б) јавни набавки
 - в) набавка, располагање и користење
 - г) плаќање на обврски
53. Кој од процесите не припаѓа на процесот на управување со средства?
- а) набавка, располагање и користење
 - б) продажба на имот
 - в) управување со ликвидноста на буџетот
 - г) заштита од злоупотреба, загуба и штета
54. Кој од процесите не спаѓа во процесот на извршување на буџетот?
- а) продажба на имот
 - б) управување со ликвидноста на буџетот
 - в) преземање обврски
 - г) плаќање на обврски
55. Кој од процесите не спаѓа во процесот на планирање на буџетот?
- а) планирање на приходи и други приливи
 - б) плаќање на обврски
 - в) планирање расходи и други одливи
 - г) подготовка на финансиски планови
56. Графичкиот приказ на дејствата во рамките на еден процес и процедурите кои се хронолошки подредени се нарекува:
- а) ревизорска трага
 - б) процесен дијаграм
 - в) следење на ризик
 - г) план за следење
57. Симболот во процесниот дијаграм претставува:
- а) активност
 - б) контрола
 - в) почеток на процесот
 - г) документ
58. Симболот во дијаграмот претставува:
- а) активност
 - б) контрола
 - в) почеток на процесот
 - г) документ
59. Симболот во форма на дијамант во дијаграмот на тек означува:
- а) активност
 - б) документ
 - в) контрола/донесување одлуки
 - г) почеток на процесот

60. Документираниот тек на финансиски и други трансакции од нивниот почеток до нивниот крај, за да се овозможи следење на сите поединечни активности и нивно одобрување, се нарекува:
- а) ревизорска трага
 - б) дијаграм на процес
 - в) бизнис процес
 - г) опис на процесот
61. Кое од следниве не припаѓа на фазите/циклусот на управување со ризик?
- а) Проценка на веројатноста и влијанието
 - б) Проценка на ризик
 - в) Следење и известување за неправилности
 - г) Управување со ризик/одговор на ризик
62. Ризикот од измама може целосно да се елиминира:
- а) Со зголемување на ефикасноста на внатрешните контроли
 - б) Со јасно разграничување на должностите и одговорностите
 - в) Со зголемување на свеста за можноста за измама
 - г) Ниту едно од горенаведеното
63. Што е одговор на ризик (метод за справување со ризици)?
- а) прифаќање на ризикот
 - б) одбивност кон ризикот
 - в) акумулација на ризикот
 - г) занемарување на ризикот
64. Одговорите на ризикот или управувањето со ризик вклучуваат:
- а) намалување/ублажување на ризикот
 - б) прифаќање на ризик
 - в) пренос на ризик
 - г) сите горенаведени
65. Регистарот на ризици мора да содржи:
- а) мерки за одговор на ризик
 - б) лица одговорни за спроведување на мерките
 - в) рок за спроведување
 - г) сите горенаведени
66. Ризиците и управувањето со ризици во јавниот сектор се карактеризираат со следново:
- а) Управувањето со ризици е исклучиво активност што се спроведува еднаш годишно.
 - б) Раководителот на внатрешната ревизија е одговорен за управувањето со ризици во субјектот.
 - в) Ризикот се однесува на идни настани, а не на оние што веќе се случиле.
 - г) Координаторот за ризик е одговорен за управување со ризици во субјектот
67. Заокружете го неточниот исказ. Карактеристиките на ризикот се следниве:
- а) Ризик е исто што и проблем
 - б) Се однесува на идните настани
 - в) Ризикот има компонента на неизвесност
 - г) Најчесто се однесува на негативни настани
68. Лицето одговорно за спречување на ризикот од неправилности и преземање мерки во случај на утврдени неправилности е:

- а) Раководител на единицата за внатрешна ревизија
- б) Раководител на субјект од јавниот сектор
- в) Назначено лице за неправилности
- г) Раководител на Централна единица за хармонизација

69. Заокружете ја неточната изјава. При опишување на ризик, треба да се земе предвид:

- а) настанот
- б) причината за ризикот
- в) последиците од ризикот
- г) веројатноста на ризикот

70. Кои од следниве се методи за идентификација на ризик?

- а) Анализа на податоци/информации од плански документи, извештаи, прописи
- б) Прашалници за идентификација на ризик
- в) Заеднички состаноци/работилници за размена на идеи
- г) сите горенаведени

71. Првата фаза во циклусот на управување со ризик е:

- а) одговор на ризик
- б) анализа на ризик
- в) идентификација на ризик
- г) проценка на ризик

72. Несакани настани кои можат да имаат негативен ефект врз остварувањето на долгорочните и среднорочните цели се:

- а) Оперативни ризици
- б) Ризици од измама
- в) Контролни ризици
- г) Стратешки ризици

73. Несакани настани кои можат да имаат негативен ефект врз спроведувањето на функциите, активностите и процесите во предвидените рокови, врз нивото на квалитет на услугата се:

- а) Оперативни ризици
- б) Ризици од измама
- в) Контролни ризици
- г) Стратешки ризици

74. Ризикот е:

- а) можноста од појава на настан што би можел негативно да влијае врз постигнувањето на целите
- б) утврдување на фактички ситуации што предизвикуваат проблеми во работењето
- в) збир на меѓусебно поврзани дејства или активности насочени кон постигнување на заедничка цел
- г) проблемот што се појавува

75. Можноста за појава на настан што би можел негативно да влијае врз постигнувањето на целите се нарекува:

- а) контрола
- б) неправилност
- в) ризик

г) закана

76. Кое од следниве не е одговор на ризик?

- а) да се пренесе ризикот
- б) да се зачува ризикот
- в) да се намалува/ублажува ризикот
- г) да се прифати го ризикот

77. „Не постојат пишани процедури“ е:

- а) ризик
- б) причина
- в) последица
- г) сите горенаведени

78. „Нема критериуми за доделување субвенции.“ е:

- а) ризик
- б) причина
- в) последица
- г) сите горенаведени

79. На што се однесува „воведувањето дополнителни контроли“ како начин за справување со ризикот?

- а) Пренесување на ризикот
- б) Намалување/ублажување на ризикот
- в) Прифаќање на ризикот
- г) Избегнување на ризик

80. Лицето одговорно за обезбедување на условите за воспоставување систем за управување со ризици во субјектот е:

- а) раководител на единицата за внатрешна ревизија
- б) раководител на единицата за финансии
- в) раководител на субјектот од јавниот сектор
- г) координатор за управување со ризици

81. Одговорноста за управување со ризици во институцијата е на:

- а) внатрешните ревизори
- б) раководителите на организационите единици
- в) назначениот координатор за ризик
- г) единицата за финансиски прашања

82. Заокружете го правилно опишаниот ризик.

- а) нема доволно државни службеници
- б) нема доволно компетентни државни службеници
- в) одлив на државните службеници поради подобри услови за работа, што може да предизвика доцнење на обработката на апликациите
- г) сите горенаведени

83. Заокружете ја неточната изјава. Потребно е да се врши процена на ризиците со цел:

- а) да се рангираат
- б) да се идентификуваат приоритетните ризици
- в) да се обезбедат информации за донесување одлуки за управување со ризикот

г) да се утврдат неправилности

84. Што не претставува основна контролна активност?

- а) пренос и делегирање на овластувања и одговорности од страна на раководителите на субјектите кон пониско ниво
- б) поделба на управувањето, контролата и извршните должности
- в) управување со ризици во клучните деловни процеси
- г) поделба на должностите

85. Контролните активности обично можат да се поделат на:

- а) привремени и трајни контроли
- б) ex ante контроли и ex post контроли
- в) едноставни, сложени и комбинирани контроли
- г) стратешки и оперативни контроли

86. Што не е фундаментална контролна активност?

- а) пренос и делегирање на овластувања и одговорности од страна на раководителите на субјектите кон пониско ниво
- б) поделба на управувањето, контролата и извршните должности
- в) управување со имот и имотни права
- г) контрола на записите и нивно усогласување/порамнување

87. Целта на принципот на сегрегација (поделба) на должностите е:

- а) намалување на можноста надворешни фактори да влијаат врз работењето на институцијата
- б) да се намали можноста две или повеќе лица да можат да прават и прикриваат грешки и/или неправилности во извршувањето на своите должности
- в) намалување на способноста на управувачката структура да извршува оперативни задачи
- г) да се намали можноста едно лице да може да направи и прикрива грешки и/или неправилности во извршувањето на своите должности

88. Што значи тоа дека контролните активности се рентабилни?

- а) дека трошоците се неопходни без оглед на придобивките од воведувањето контроли
- б) трошоците за воведување контроли не ги надминуваат придобивките од нивното воведување
- в) дека трошоците не се одлучувачки ако се постигне каква било корист со воведувањето контроли
- г) дека трошоците се неважни во поглед на подобрувањата што можат да се постигнат со воведување на контроли

89. Контролните активности се:

- а) пишани правила, процедури, дејствија и други мерки или активности што се воспоставени за постигнување на деловните цели со намалување на ризикот на ниво кое е прифатливо
- б) збир на меѓусебно поврзани дејства или активности за постигнување на заедничка цел
- в) активности што имаат одредено времетраење и произведуваат посебен/уникатен резултат
- г) сите горенаведени

90. Контролите што насочуваат одреден процес во посакуваната насока или обезбедуваат постигнување на зацртаната цел се:
- а) директивни контроли
 - б) корективни контроли
 - в) превентивни контроли
 - г) физички контроли
91. Превентивните контроли вклучуваат:
- а) осигурување
 - б) проверки на имотот
 - в) поделба на должности
 - г) вработени кои се обучени со потребните вештини пред да им биде дозволено да работат без надзор
92. Поделбата на должностите е:
- а) детективска контрола
 - б) корективна контрола
 - в) превентивна контрола
 - г) компензаторна/алтернативна контрола
93. Дизајнирање договорни услови кои овозможуваат поврат на повеќе платени средства е:
- а) превентивна контрола
 - б) директивна контрола
 - в) детективска контрола
 - г) корективна контрола
94. Контролите дизајнирани да ги коригираат несаканите исходи што се случиле се:
- а) превентивни контроли
 - б) директивни контроли
 - в) детективски контроли
 - г) корективни контроли
95. Контролите дизајнирани да ја ограничат можноста за непосакуван исход се:
- а) превентивни контроли
 - б) директивни контроли
 - в) детективски контроли
 - г) корективни контроли
96. Контролите дизајнирани да идентификуваат случаи на непожелни исходи се:
- а) превентивни контроли
 - б) директивни контроли
 - в) детективски/дијагностички контроли
 - г) корективни контроли
97. Проверки на залихите или проверки на средствата се:
- а) превентивни контроли
 - б) директивни контроли
 - в) детективски/дијагностички контроли
 - г) компензирачки контроли
98. Добрата комуникација со граѓаните ја претставува следната компонента на системот за внатрешна контрола:

- а) контролна средина
- б) следење и проценка
- в) информации и комуникација
- г) контролни активности

99. Комуникацијата во рамките на еден субјект вклучува комуникација помеѓу:

- а) раководители и вработени
- б) помеѓу различни организациски единици
- в) помеѓу одделот за финансиски прашања и другите организациски единици
- г) сите горенаведени

100. Континуираното следење на внатрешната контрола вклучува:

- а) редовни управувачки и надзорни активности
- б) редовно поднесување на Изјава за внатрешна контрола
- в) редовна внатрешна ревизија
- г) воспоставување на информациски систем

101. Функцијата на внатрешна ревизија припаѓа на следната компонента на системот за внатрешна контрола:

- а) контролни активности
- б) следење и проценка
- в) информации и комуникации
- г) контролна средина

102. Проценката и следењето на системот за финансиско управување и контрола се спроведува преку:

- а) континуирано следење од страна на вработените, раководителите на оддели/одделенија, високото раководство
- б) самооценување со пополнување на Прашалникот за системот за финансиско управување и контрола
- в) активности на внатрешната ревизија
- г) сите горенаведени

103. Проверките на квалитетот на системите за финансиско управување и контрола кај матичните буџетски корисници ги спроведува:

- а) раководителот на субјектот
- б) организациската единица за финансии
- в) Централна единица за хармонизација
- г) Министерот за финансии

104. Координацијата на развојот на финансиското управување и контрола на ниво на субјект од јавниот сектор ја врши:

- а) раководителот на субјект од јавниот сектор
- б) организационата единица за финансиски работи во субјектот од јавниот сектор
- в) Централната единица за хармонизација
- г) раководителот за внатрешна ревизија

105. Организационата единица за финансиски прашања во субјект од јавниот сектор:

- а) е одговорна за воспоставување систем за управување со ризици
- б) ги координира активностите поврзани со развојот на финансиското управување и контрола
- в) го координира спроведувањето на препораките од внатрешната ревизија

- г) е одговорна за справување со неправилности
106. Постапката за следење на законитоста, целисходноста и навременоста на користењето на буџетските средства, која бара мерки за отстранување на утврдените незаконитости и неправилности, е во надлежност на:
- а) функцијата за внатрешна ревизија
 - б) финансиска инспекција на Министерството за финансии
 - в) функцијата на државна ревизија
 - г) координаторот за управување со ризици
107. Оперативното планирање резултира со изготвување документи за оперативно планирање, како што се:
- а) годишен план за работа,
 - б) план за набавки
 - в) план за вработувања
 - г) сите горенаведени
108. Согласно Законот за буџети, Владата ќе постави стратешки приоритети за најмалку:
- а) следните пет години
 - б) следните две години
 - в) следните три години
 - г) следните десет години
109. Максималното намалување на трошоците за ресурси што се користат во една активност за постигнување на целите, притоа водејќи сметка за нивниот соодветен квалитет, е поврзано со следниот концепт:
- а) ефикасност
 - б) економичност
 - в) ефективност
 - г) сите горенаведени
110. Врската помеѓу постигнатите резултати (излезни резултати – output) и ресурсите што се користат (влезни податоци – input) за нивно постигнување е поврзана со следниот концепт:
- а) ефикасност
 - б) ефективност
 - в) економичност
 - г) поврзување
111. Степенот до кој се постигнати целите на одредена активност или односот помеѓу планираното влијание (ефект) и реалното влијание (ефект) на одредена активност е:
- а) ефективност
 - б) економичност
 - в) ефикасност
 - г) сите горенаведени
112. За разлика од инспекција, внатрешната ревизија:
- а) оценува системи и дава совети
 - б) го испитува минатото за да идентификуваат специфични прекршувања на прописите
 - в) спроведува контроли и инспекции на лице место
 - г) се фокусира на трансакции и поединци

113. Внатрешната ревизија во споредба со инспекцијата:
- а) се фокусира на трансакции
 - б) се фокусира на системите за внатрешна контрола
 - в) одредува казнени мерки
 - г) истражува активности
114. Која од следниве функции пропишува казни:
- а) Функцијата за внатрешна ревизија
 - б) Финансиската инспекција
 - в) Централна единица за хармонизација
 - г) Државниот завод за ревизија
115. За која од следниве функции не постојат меѓународни стандарди?
- а) Функцијата за внатрешна ревизија
 - б) Финансиската инспекција
 - в) Интегрираната функција за управување со ризици
 - г) Државниот завод за ревизија
116. Мислењето за финансиските извештаи го дава:
- а) внатрешна ревизија
 - б) надворешна ревизија
 - в) Централна единица за хармонизација
 - г) финансиска инспекција
117. Надворешната ревизија ја спроведуваат:
- а) Инспектори
 - б) Внатрешни ревизори
 - в) Надворешни ревизори (државни ревизори)
 - г) Контролори
118. Државниот завод за ревизија одговара за својата работа пред:
- а) Владата
 - б) Министерот за финансии
 - в) Собранието
 - г) Сите горенаведени
119. Заокружете го неточниот одговор. Задачите на Советот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор се:
- а) давање препораки за развој на финансиското управување и контрола
 - б) давање совети и мислења за консолидираниот годишен извештај за јавната внатрешна финансиска контрола
 - в) следење на спроведувањето на препораките на Државниот завод за ревизија
 - г) давање препораки за развој на внатрешната ревизија
120. Задачата на Советот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор е:
- а) давање препораки за развој на финансиско управување и контрола и внатрешна ревизија
 - б) спроведување проверка на квалитетот на финансиското управување и контрола кај буџетските корисници
 - в) следење на спроведувањето на препораките на Државниот завод за ревизија
 - г) следење на работата на Финансиската инспекција

121. Заокружете го неточниот исказ. Советот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор:
- а) се свикнува по потреба, најмалку двапати годишно.
 - б) е советодавно тело на Министерот за финансии
 - в) има јасни овластувања за управување
 - г) е основан за да го промовира развојот на системите за финансиско управување и контрола во јавниот сектор
122. Заокружете го неточниот исказ. Организационата единица за финансиски прашања кај матичните буџетски корисници ги извршува следните активности за координација на развојот на финансиското управување и контрола:
- а) изготвување предлози за внатрешни акти што подетално ги регулираат клучните процеси во финансиското управување и контрола
 - б) воспоставување и управување со внатрешни сметководствени системи, вклучувајќи ги трошоците и управувачкото сметководство
 - в) следење на спроведувањето на препораките на Државниот завод за ревизија
 - г) обезбедување совети и поддршка на раководителите на внатрешните организациски единици
123. Координацијата на активностите за развој на финансиското управување и контрола што ги спроведува организационата единица за финансиски прашања вклучува:
- а) изготвување предлози за внатрешни акти што подетално ги регулираат клучните процеси во финансиското управување и контрола
 - б) развој на управувањето со ризици
 - в) следење на спроведувањето на препораките на Државниот завод за ревизија
 - г) обезбедување совети и поддршка за обликување на и развивање на системот на внатрешна контрола
124. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор раководителот на матичниот буџетски корисник е должен да достави годишен извештај за системот на ЈВФК до Централна единица за хармонизација најдоцна до:
- а) 15-ти мај
 - б) 15-ти јуни
 - в) 15-ти февруари
 - г) 15-ти април
125. Годишниот извештај за системот за внатрешна финансиска контрола не го содржи следново: (Заокружете го неточниот одговор)
- а) Финансиски извештај
 - б) Извештај за активностите за воспоставување и развој на системот за финансиско управување и контрола
 - в) Извештај за самооценување за системот за внатрешна контрола во планирањето, извршувањето на буџетот, јавните набавки и склучувањето договори, сметководството и известувањето,
 - г) Извештај за извршувањето на функцијата на внатрешна ревизија
126. Заокружи го неточниот исказ.
- а) Раководителот на матичниот буџетски корисник го регулира начинот на соработка и известување со буџетските корисници кои се под негова надлежност.

- б) Раководителот на буџетскиот корисник не е должен да ги следи процедурите и упатствата издадени од матичниот буџетски корисник.
 - в) Раководителот на матичниот буџетски корисник го регулира начинот на соработка и известување со претпријатијата во јавна сопственост кои се под негова надлежност.
 - г) Раководителот на јавно претпријатие е должен да ги следи процедурите и упатствата издадени од матичниот буџетски корисник.
127. Заокружи го точниот одговор.
- а) Раководител на јавен субјект може да делегира овластување и одговорност за спроведување на клучните процеси на финансиско управување и контрола до раководителите на внатрешните организациски единици
 - б) Делегирањето на овластувања и одговорности не ја исклучува одговорноста на раководителот на јавен субјект
 - в) При делегирање на овластувања и одговорности, принципот на сегрегација (поделба) на должностите се применува на начин што не дозволува службеното лице истовремено да биде одговорно за: преземање на финансиски обврски, одобрување на извршување плаќања, плаќања и сметководство
 - г) Сите горенаведени
128. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, предвидено е дека за да се примени принципот на сегрегација (поделба) на должностите, следниве лица не смеат да вршат набавки и да потпишуваат договори:
- а) единица за внатрешна ревизија
 - б) организационата единица за финансиски прашања
 - в) службеник за нерегуларности
 - г) координатор за управување со ризици
129. Заокружете го неточниот исказ. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, карактеристиките на внатрешните акти се следниве:
- а) внатрешните акти ги донесува раководителот на јавниот субјект
 - б) се засноваат на закони и други прописи и ги земаат предвид специфичните карактеристики на субјектот од јавниот сектор
 - в) го регулираат спроведувањето на клучните процеси на финансиско управување и контрола подетално
 - г) се одобрени од внатрешна ревизија
130. Заокружете го точниот одговор. Управувачко сметководство:
- а) е дел од внатрешното сметководство воспоставено и развиено за да му обезбеди информации на раководителот за индикаторите за успешност и други финансиски и нефинансиски информации.
 - б) служи за потребите на надворешно известување
 - в) е дел од трошковното сметководство
 - г) сите горенаведени
131. Делот од внатрешното сметководство воспоставен и развиен за да му обезбеди информации на раководителот на субјектот за индикаторите за успешност и други финансиски и нефинансиски информации се нарекува:
- а) финансиско сметководство

- б) управувачко сметководство
 - в) трошковното сметководство
 - г) пресметковно сметководство
132. Заокружете го неточниот исказ. Одговорноста на раководителите во областа на финансиското управување и контрола вклучува одговорности за:
- а) усогласеност на стратешките и другите планови и програми со буџетот, односно финансискиот план
 - б) истрага за нерегуларности
 - в) воспоставување систем за известување во согласност со делегираните овластувања и одговорности
 - г) воспоставување ефикасни и ефективни информациски и комуникациски системи, вклучувајќи го и сметководствениот систем
133. Заокружете го неточниот исказ. Внатрешните акти за финансиско управување и контрола објаснуваат:
- а) ex ante и ex post контроли врз основа на проценка на ризик
 - б) овластувања и одговорности на внатрешните организациски единици вклучени во спроведувањето на клучните процеси на финансиско управување и контрола
 - в) правила на однесување, усвоени од раководителот на јавниот субјект
 - г) процеси што не се регулирани со закон
134. Внатрешните акти за финансиско управување и контрола ги донесуваат:
- а) раководител на единицата за внатрешна ревизија
 - б) раководител на финансиска организациска единица
 - в) раководител на субјектот од јавниот сектор
 - г) координатор за финансиско управување и контрола
135. Кој е одговорен за развој на системот за внатрешна контрола?
- а) раководителот на субјектот од јавниот сектор
 - б) раководителите на внатрешните организациони единици во неговата/нејзината област на одговорност
 - в) внатрешните ревизори
 - г) лицата под а) и б)
136. Одговорното лице делегира овластување на друго лице. Утврдено е дека не е преземено никакво дејство во рамките на овластувањето. Кој е одговорен за тоа?
- а) раководителот на субјектот од јавниот сектор бидејќи не делегирал овластувања врз основа на Законот
 - б) раководител на субјектот од јавниот сектор и лицето на кое му се пренесени овластувањата
 - в) лицето кому му биле пренесени овластувањата не било свесно за дадените овластувања
 - г) лицето кому му е делегирано овластувањето не било компетентно
137. Заокружи го примерот за ex ante контроли:
- а) Принцип на поделба на должности
 - б) Инспекција на лице место
 - в) упатства за работа
 - г) извештај за трошење на средствата

138. Компонентите на системот за внатрешна контрола се детално опишани во:
- а) Рамката за развој на системот за внатрешна контрола
 - б) Прирачникот за внатрешни ревизори
 - в) Законот за системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор
 - г) Методологијата за управување со ризик
139. Заокружи го точниот одговор. Акронимот SMART значи дека целите се:
- а) специфични и мерливи
 - б) реалистични (остварливи)
 - в) временски ограничени
 - г) сите горенаведени
140. Мисија е:
- а) главната причина за постоењето и работењето на институцијата
 - б) насоката на развој што институцијата сака да ја постигне на долг рок
 - в) долгорочен плански документ
 - г) политика за управување со ризици
141. Визија е:
- а) главната причина за постоењето и работењето на институцијата
 - б) насоката на развој што институцијата сака да ја постигне на долг рок
 - в) долгорочен плански документ
 - г) политика за управување со ризици
142. Контрола е:
- а) секоја преземена акција за намалување на ризикот и постигнување на целта
 - б) збир на меѓусебно поврзани дејства или активности насочени кон постигнување на заедничка цел
 - в) веројатност за случување на настан
 - г) еднократна, временски ограничена активност
143. Заокружете го неточниот одговор. Централната единица за хармонизација е одговорна за:
- а) справување со пријавени неправилности и измами
 - б) подготовка на законски и подзаконски акти од областа на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија
 - в) координација на развојот на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор
 - г) подготовка на консолидиран годишен извештај за функционирањето на системот за внатрешна финансиска контрола (ЈВФК) во јавниот сектор
144. Централната единица за хармонизација е одговорна за:
- а) подготовка на финансиски извештаи
 - б) за справување со пријавени неправилности и измами
 - в) координација на развојот на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор
 - г) подготовка на извештај за спроведувањето на целите на Владата
145. Буџетски корисник кој е хиерархиски надреден во однос на сите буџетски корисници и други јавни субјекти под негова надлежност се нарекува:
- а) матичен буџетски корисник

- б) подреден буџетски корисник
 - в) буџетски корисник
 - г) вонбуџетски корисник
146. Заокружете го неточниот исказ. Системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор се состои од следниве елементи:
- а) финансиско управување и контрола
 - б) внатрешна ревизија
 - в) Државна ревизија
 - г) Централна единица за хармонизација
147. Заокружете го неточниот исказ. Секој процес има:
- а) цел
 - б) сопственик/носител
 - в) произведува уникатен резултат
 - г) влезни податоци (inputs) и резултати (outputs)
148. Заокружете го погрешниот одговор. Клучните карактеристики за развивање на финансиското управување и контрола се:
- а) Одговорност на раководителот на единицата за финансиски прашања за развојот на ефикасен и ефективен систем за финансиско управување и контрола во рамките на субјектот
 - б) Одговорност на раководителите на организационите единици за функционирањето на системот за внатрешна контрола во рамките на нивниот делокруг
 - в) Координацијата на развојот на системот за внатрешна контрола во рамките на субјектите од јавниот сектор ја врши организационата единица за финансиски прашања
 - г) Министерствата и единиците на локалната самоуправа го координираат развојот на финансиско управување и контрола со субјектите од јавниот сектор под нивна надлежност
149. Заокружете го неточниот одговор. Централната единица за хармонизација спроведува прегледи на квалитетот на системот за финансиско управување и контрола на матичните буџетски корисници со цел:
- а) да се утврди состојбата на практичното спроведување на финансиското управување и контрола во јавниот сектор
 - б) давање препораки за подобрување на активностите за финансиско управување и контрола
 - в) известување до Собранието
 - г) собирање информации за подобрување на методологијата на финансиско управување и контрола
150. Контролите што ги ревидираат внатрешните ревизори во ИТ системот се:
- а) надворешни и внатрешни
 - б) стратешки и оперативни
 - в) општи и апликативни контроли
 - г) сите горенаведени
151. Изјавата „Да трошиме помалку“! може да се поврзе со:
- а) ефикасност
 - б) економичност
 - в) ефективност

г) успех

152. Карактеристиката на буџетскиот систем ориентиран кон влезни податоци е:
- а) Стратешки цели поврзани со буџетски средства
 - б) Фокус на влезни контроли и акцент на законитоста и регуларноста
 - в) Дефинирани индикатори за успешност
 - г) Поширок концепт на раководна отчетност
153. Карактеристики на буџетскиот систем ориентиран кон резултати се:
- а) Стратешки цели поврзани со буџетски средства
 - б) фокус на контролите на влезните податоци и акцент на законитоста и регуларноста
 - в) целите, доколку се поставени, не се поврзани со буџетски средства
 - г) ограничено разбирање на ризиците
154. Заокружете го неточниот одговор. SWOT анализата се користи како алатка за стратешко планирање, а кратенката е кратенка од следново:
- а) Strengths/силни страни
 - б) Weaknesses/ слабости
 - в) Threats/ закани
 - г) Strategy/ стратегија
155. Клучни елементи за постигнување интегритет во јавниот сектор се:
- а) кодекси на однесување и други стандарди на однесување
 - б) механизми за управување со судир на интереси
 - в) процедури за назначување и регрутирање
 - г) сите горенаведени
156. Со пренесување на овластувања и одговорности:
- а) Овластувањата и одговорностите на раководителот на субјектот од јавниот сектор се исклучени.
 - б) Се идентификуваат ризици
 - в) Одговорноста на раководителот на субјектот од јавниот сектор не е исклучена
 - г) Одговорноста на раководителот на субјектот од јавниот сектор е централизирана
157. Заокружи го погрешниот одговор.
- а) Крајната одговорност на раководителот на субјектот не ги ослободува другите раководители од одговорност во делот за кој тие се одговорни.
 - б) Раководителот на субјектот може да делегира овластувања и одговорности, во кој случај неговата одговорност е исклучена.
 - в) Раководителите преземаат одговорност кон раководителот на субјектот за делот од работењето што е во нивна надлежност.
 - г) Иако има делегирано овластувања и одговорности, кај раководителот на субјектот останува крајната одговорност.
158. Заокружете го неточниот одговор. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, неправилност:
- а) е непочитување или неправилна примена на законите и другите прописи
 - б) произлегува од дејствијата или пропустите на јавните субјекти
 - в) има или може да има негативно влијание врз буџетските ресурси
 - г) важи само за приходи и расходи

159. За сите трансакции треба да се бара овластување или одобрување од соодветно одговорно лице. Ова е:
- а) поделба на должностите
 - б) овластување и одобрување
 - в) надзор
 - г) контрола на управувањето
160. Само едно лице не треба да биде одговорно за документирање и обработка на целосна трансакција. Ова е:
- а) поделба на должностите
 - б) овластување и одобрување
 - в) надзор
 - г) контрола на управувањето
161. Организациските шеми (органоргами) или описот на работните места припаѓаат на:
- а) поделба на должностите
 - б) овластување и одобрување
 - в) организациска контрола
 - г) надзор
162. Контролата со лозинки за пристап до ИТ системи е:
- а) поделба на должностите
 - б) овластување и одобрување
 - в) физичка контрола
 - г) надзор
163. Проверката на аритметичката точност на записите е:
- а) поделба на должностите
 - б) овластување и одобрување
 - в) физичка контрола
 - г) аритметичка контрола
164. Раководната отчетност е:
- а) обврската на раководителите да постигнат резултати на законски, етички и соодветен начин во согласност со принципите на економичност, ефикасност и ефективност
 - б) обврската на раководителите/вработените да ги извршуваат и завршуваат делегираните должности и задачи со авторитет, на законски и правилен начин во согласност со принципите на економичност, ефикасност и ефективност
 - в) обврската на раководителите да му поднесуваат извештаи на лицето кое им ги префрлило неговите овластувања и одговорности
 - г) сите горенаведени
165. Ризикот од промена на каматни стапки за јавниот долг во Министерството за финансии е:
- а) оперативен ризик
 - б) стратешки ризик
 - в) преостанат ризик
 - г) контрола на ризик
166. Дефектот на опремата е:
- а) оперативен ризик

- б) стратешки ризик
- в) преостанат ризик
- г) контрола на ризик

167. Заокружете го неточниот одговор. Годишниот извештај за системот на внатрешни контроли во јавниот сектор на матичниот буџетски корисник
- а) е потпишан од раководителот на матичниот буџетски корисник
 - б) го содржи и извештајот за извршување на функцијата на внатрешната ревизија
 - в) се доставува до Државниот завод за ревизија
 - г) се поднесува до Централна единица за хармонизација на Министерството за финансии
168. Раководителот ве прашува да ја објасните разликата помеѓу внатрешна ревизија и инспекција. Кое од овие тврдења не е точно?
- а) Целта на внатрешната ревизија е да ги процени системите за внатрешна контрола и да даде препораки за подобрувања.
 - б) Целта на инспекцијата е да се откријат прекршувања на прописите и да се утврдат казнени мерки.
 - в) Акцентот на инспекцијата е на поединецот и трансакцијата, додека внатрешната ревизија е фокусирана на системите.
 - г) Акцентот на внатрешната ревизија е на поединецот и трансакцијата, додека инспекцијата е фокусирана на системите.
169. Заокружи го неточниот одговор.
- а) Раководител на јавен субјект може да делегира овластување и одговорност за спроведување на клучните процеси на финансиско управување и контрола до раководителите на внатрешните организациски единици
 - б) Раководителите на внатрешните организациски единици во јавен субјект се одговорни пред раководителот на јавниот субјект за развојот на финансиското управување и контрола во рамките на делегираните овластувања
 - в) Раководителите на внатрешните организациски единици кај матичниот буџетски корисник соработуваат со буџетските корисници и јавните претпријатија во нивна надлежност
 - г) Раководителите на внатрешните организациски единици кај буџетскиот корисник не се должни да ги следат упатствата и упатствата за развој на финансиското управување и контролите на матичниот буџетски корисник
170. Заокружи го точниот одговор.
- а) Раководителот на матичниот буџетски корисник не е должен да го регулира начинот на соработка и известување со буџетските корисници кои се под негова надлежност
 - б) При извршување на задачите, раководителот на буџетскиот корисник е должен да ги следи процедурите и упатствата издадени од матичниот буџетски корисник
 - в) Раководителот на јавното претпријатие не е должен да ги следи процедурите и упатствата издадени од матичниот буџетски корисник при извршување на своите должности
 - г) Сите горенаведени

Б) Од понудените одговори, заокружете ги двата точни одговори

171. Традиционалниот пристап кон управувањето се карактеризира со следново:
- а) фокус на целите и резултатите
 - б) централизирана одговорност на раководителите на субјектите
 - в) решавање проблеми
 - г) управување со ризик
172. Проактивниот пристап кон управувањето се карактеризира со следново:
- а) ориентација на влезни податоци
 - б) децентрализирана одговорност
 - в) управување со ризик
 - г) решавање проблеми
173. Покрај контролната средина, управувањето со ризици и следењето, заокружете уште две компоненти на внатрешните контроли:
- а) информации и комуникација
 - б) управување со средства
 - в) контролни активности
 - г) транспарентност
174. Одредби во Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор се:
- а) координацијата на финансиското управување и контрола е одговорност на единицата за финансиски прашања
 - б) Годишниот план за развој на системот за внатрешна контрола за клучните процеси на финансиско управување и контрола го донесува и потпишува раководителот на матичниот буџетски корисник
 - в) внатрешната ревизија е одговорна за развој на системот за внатрешна контрола
 - г) зајакнување на централизираната одговорност на раководителите на субјектите
175. Традиционалниот пристап кон управувањето се карактеризира со следново:
- а) управување со ризик
 - б) централизирана одговорност од страна на раководителот
 - в) контрола и следење на влезните податоци
 - г) раководна отчетност на сите нивоа на управување
176. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, контролните активности се дефинирани како:
- а) Ex ante контроли
 - б) Директивни контроли
 - в) Ex post контроли
 - г) Контроли за управување
177. Примери за ex ante контрола се:
- а) Правила за документација
 - б) Извештаи за постигнување на целите
 - в) Инспекција на лице место
 - г) Создавање на договорни обврски
178. Карактеристиките на ex post контролите се:

- а) фокус на обезбедување на законитоста и регуларноста на донесувањето деловни одлуки за време на подготовката на финансискиот план/буџет
- б) фокус се на проверка дали плаќањата се засноваат на целосна и веродостојна документација
- в) контроли насочени кон обезбедување законско, наменско и навремено собирање и користење на буџетските средства и откривање на можни грешки и неправилности
- г) контроли насочени кон обезбедување законитост пред донесување финансиски одлуки, односно пред одлучување за користење на буџетските средства

179. Карактеристиките на ex ante контролите се:

- а) контроли насочени кон обезбедување законитост пред донесување финансиски одлуки, односно пред одлучување за користење на буџетските средства
- б) контроли насочени кон обезбедување законито, наменско и навремено собирање и користење на буџетските средства и откривање на можни грешки и неправилности
- в) проверки на лице место за да се потврди дали средствата исплатени на крајните корисници се користени законски и за нивната намена
- г) контроли насочени кон обезбедување на законитоста и регуларноста на донесувањето деловни одлуки за време на подготовката на финансискиот план/буџет

180. Кои од следниве процеси се помошни/придружни процеси?

- а) подготовка на финансиски план
- б) спроведување на инспекција во Финансискиот инспекторат
- в) благајничка работа
- г) вршење ревизија во Државниот завод за ревизија

181. Процесот е дефиниран како:

- а) збир на меѓусебно поврзани дејства или активности насочени кон постигнување на заедничка цел и подразбира напредок кон целта
- б) краткорочна активност што има одредено времетраење и произведува посебен/уникатен резултат
- в) низа логички поврзани активности што ги користат ресурсите на една институција, чија крајна цел е да ги задоволат потребите и барањата на даночните обврзници за услуги со соодветен квалитет во одреден временски период
- г) секаква преземена акција за намалување на ризикот и постигнување на целта

182. Проектот е дефиниран како:

- а) збир на меѓусебно поврзани дејства или активности насочени кон постигнување на заедничка цел и подразбира напредок кон целта
- б) краткорочна активност што има одредено времетраење и произведува посебен/уникатен резултат
- в) активност што произведува посебен/уникатен резултат
- г) секое преземено дејство за намалување на ризикот и постигнување на целта

183. Процесите можат да се поделат на:
- а) главни/клучни процеси
 - б) помошни/придружни процеси, односно процеси за поддршка
 - в) внатрешни процеси
 - г) процеси на мирување
184. Финансиското управување и контрола ги вклучуваат:
- а) сите деловни процеси
 - б) само процесите од буџетскиот циклус
 - в) сите организациони единици во рамките на субјектот
 - г) само организациските единици кои се одговорни за основните процеси
185. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, клучните процеси за финансиско управување и контрола, покрај процесот на планирање, се:
- а) процесите за управување со средства
 - б) сметководствените процеси
 - в) главните (основните) процеси
 - г) развојните процеси
186. Според Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, сметководствените процеси се:
- а) сметководствена евиденција и докази
 - б) финансиско известување
 - в) плаќање на обврски
 - г) јавни набавки
187. Кој од процесите припаѓа на процесот на планирање?
- а) стратешко планирање
 - б) планирање на среднорочни приоритети и нивна фискална проценка
 - в) управување со ликвидноста на буџетот
 - г) преземање обврски
188. Елементите/фазите на циклусот за управување со ризик се:
- а) анализа на проблемот
 - б) проценка на ризикот
 - в) мониторинг и известување за неправилности
 - г) управување со ризикот/одговор на ризикот
189. Кое од следниве тврдења претставува одговор на ризици?
- а) прифаќање на ризик
 - б) пренос на ризик
 - в) одбивност кон ризик
 - г) игнорирање на ризикот
190. Ризиците се опишуваат, притоа земајќи ги предвид:
- а) причината за настанот
 - б) бизнис трендовите
 - в) последиците од настанот
 - г) ревизорските извештаи
191. Описот на ризикот, покрај настанот, ги вклучува и следните елементи:

- а) одговор на ризик
 - б) мерење/контрола
 - в) причина
 - г) последици
192. За која од овие активности е одговорна внатрешната ревизија?
- а) давање совети за подобрување на контролните системи и намалување на изложеноста на ризик
 - б) проценка на ризик при планирање и спроведување на индивидуална ревизија
 - в) дефинирање на мерки за управување со ризик на ниво на институција
 - г) водење регистар на ризици на ниво на институција
193. Што треба да се обезбеди за информациите да бидат ефикасен контролен механизам?
- а) документиран информации
 - б) да се оспоруваат и да се дискутира точноста на информациите
 - в) размена на информации во писмена и електронска форма
 - г) постоење копија на информации
194. Следење и проценка на системот за внатрешна контрола се извршува преку:
- а) самооценување
 - б) инспекциски надзор
 - в) активности на внатрешната ревизија
 - г) буџетски инспекции
195. Следењето и проценката на системот ги осигурува одговорното лице на институцијата преку:
- а) постојано следење
 - б) поделба на должности
 - в) контролни активности
 - г) внатрешна ревизија
196. За разлика од внатрешната ревизија, инспекцијата се карактеризира со:
- а) испитување на минатото за да се идентификуваат специфични прекршувања на прописите
 - б) оценување системи и давање совети
 - в) фокус на иднината, за поддршка на раководството
 - г) акцентот е на трансакциите и поединците
197. Надворешната ревизија во јавниот сектор ја спроведуваат:
- а) Државниот завод за ревизија
 - б) ревизорската фирма/независен ревизор (според Законот за ревизија)
 - в) Финансиската инспекција на Министерството за финансии
 - г) Централната единица за хармонизација
198. Согласно законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор предвидува дека, за да се примени принципот на сегрегација (поделба) на должностите, организациската единица за финансиски прашања не смее:
- а) да врши купувања (набавки)
 - б) да потпишува договори
 - в) учествува во подготовката на внатрешни документи

г) врши плаќања

199. Системот за внатрешна контрола е насочен кон:

- а) минимизирање на ризикот
- б) прекинување на деловните процеси
- в) постигнување на целите на процесот
- г) истражување на неправилности и измами

200. Развивањето на раководна отчетност и пренесување на надлежности и одговорности се карактеризира со следново:

- а) Раководителот на субјектот може да делегира овластувања и одговорности на раководителите
- б) Делегирањето на овластувања ја исклучува крајната одговорност на раководителот на субјектот
- в) Раководителите имаат одговорност кон раководителот на субјектот за делот што е под нивна надлежност
- г) Овластувањата и одговорностите се регулирани со ад хок одлука на раководителот на субјектот без писмена одлука